

C40 – WEL5

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

25 oktober 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de recente ontwikkelingen in het dossier met betrekking tot de neutrale bezoekerimtes	1
Vraag om uitleg van mevrouw Gerda Van Steenberge tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over preventieve maatregelen met betrekking tot de oprukkende vogelgriep	4
Vraag om uitleg van mevrouw Marijke Dillen tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de stijging van het aantal klachten tegen kinderdagverblijven wegens lawaaihinder	8
Vraag om uitleg van mevrouw Marijke Dillen tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over preventie tegen osteoporose	
Vraag om uitleg van mevrouw Vera Jans tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het gevoerde preventiebeleid ten aanzien van osteoporose	10
Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de gehoorschade bij de jeugd	13
Vraag om uitleg van mevrouw Elke Roex tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de verdeling van de bijkomende uren gezinszorg	16

Voorzitter: de heer Luc Martens

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de recente ontwikkelingen in het dossier met betrekking tot de neutrale bezoekenruimtes

De voorzitter: Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ieder kind heeft het recht op een persoonlijk contact met zijn ouders. 1500 Vlaamse kinderen hebben dit contact in een neutrale bezoekenruimte. Omdat die kinderen het slachtoffer zijn van een pijnlijke vechtscheiding werd voor hen een neutraal terrein gecreëerd. Aanvankelijk deed het departement Justitie van de federale overheid dit in zijn streven om justitie een menselijk gezicht te geven. Op een bepaald ogenblik heeft de federale minister dit initiatief plots een beetje wezenloos achtergelaten, erop rekenend dat de Vlaamse overheid die terzake, conform de bijzondere wetten, bevoegdheid heeft, dit zou overnemen.

De bezoekenruimtes hebben hun plaats ingenomen binnen het Vlaamse welzijnsveld. Doel van de bezoekenruimtes is om de conflicten tussen de ouders tijdelijk te ontmijnen en de ouder stap voor stap zijn of haar omgangsrecht te laten uitoefenen: een fundamenteel burgerlijk recht dat sedert 1994 in het Burgerlijk Wetboek is opgenomen. De bezoekenruimtes bewijzen hun nut en werken ook erg goed. Er is echter ook een keerzijde aan de medaille. Als iets goed werkt, dreigen er nogal eens wachtlijsten te ontstaan. In de maand juni was de problematiek van die wachtlijsten zo actueel dat de minister door alle fracties werd ondervraagd in deze commissie en er is toen een debat gevoerd. Toen heeft de minister verklaard dat ze de sector zelf zou bevragen naar mogelijke oplossingen voor het wegwerken van de wachtlijsten. Ze stelde dat het de rechters zijn die ouders naar die bezoekenruimtes verwijzen om daar hun ouderlijke rechten en plichten te kunnen uitoefenen in of na een problematische echtscheiding.

Sedert de Vlaamse Gemeenschap deze bezoekenruimtes onder haar zorg opneemt en verantwoordelijk is

geworden voor het functioneren ervan, zijn ze beter bekend geraakt. Daardoor nemen ouders vaak vrijwillig, zonder dat ze daartoe gedwongen zijn door de rechter, het initiatief om een beroep te doen op de diensten van een bezoekenruimte. Het probleem van de wachtlijsten voor de bezoekenruimtes zal meer dan waarschijnlijk nog blijven vergroten, niet alleen omwille van het grote aantal echtscheidingen maar ook omdat er naast gerechtelijke ook vrijwillige aanmeldingen zijn. Wie zijn wij, wanneer ouders hun probleem aan een deskundige willen voorleggen om het in het belang van het kind op te lossen? Een en ander is immers opgezet omwille van het recht van kinderen op persoonlijk contact met de ouders. Vanuit het perspectief van het kind moeten we er meer dan gewone aandacht aan besteden.

Het doel van mijn vraag om uitleg is om terug te koppelen naar eerdere antwoorden van de minister in de maand juni. Tegelijkertijd wil ik aandacht vragen voor de recente familiedrama's die zich in ons land hebben afgespeeld: een man die zijn drie kinderen vermoordt terwijl hij bezoekrecht heeft, een man die zijn dochter, schoonzus en schoonmoeder dagenlang gijzelt omwille van problemen met bezoekrecht en een moeder die haar eigen kind vermoordt omdat ze het niet wil meegeven met de vader. Deze voorbeelden tonen de urgentie van bemiddeling terzake nog maar eens aan.

Mevrouw de minister, wat heeft uw vraag aan de sector al opgeleverd? Welke oplossingen formuleert de sector zelf als oplossing voor de wachtlijst? In welke mate kunt u op de eisen van de sector ingaan?

In uw vorig antwoord zei u dat het probleem van de wachtlijst is ontstaan door het feit dat de bezoekenruimtes meer moeten doen dan alleen maar de ruimte ter beschikking stellen. Ouders en hun kinderen moeten ook worden gemotiveerd en ondersteund en er moet ook worden bemiddeld. Vooral dat laatste neemt heel wat tijd in beslag. U twijfelde er in juni aan of dit wel een taak is die hoort bij de bezoekenruimtes. Hebt u al uitgemaakt of die laatste taak bij de opdracht van de bezoekenruimtes zelf moet horen of dat er andere geschikte partners moeten worden ingeschakeld? Mijn stelling is dat, tot iemand anders of een andere instantie daarvoor instaat, de taak

van motiveren, ondersteunen en bemiddelen, in het belang van de kinderen, bij de bezoekruimtes moet blijven behoren.

Ook de federale regering heeft een verantwoordelijkheid bij het functioneren van de bezoekruimtes. Zo zou er een samenwerkingsakkoord in de maak zijn. De onderhandelingen zouden starten op 17 juni. Zijn er al concrete resultaten en conclusies? Wat is de stand van zaken inzake het dossier van het samenwerkingsakkoord?

Bij gebrek aan structurele samenwerking bij de uitbouw van het begeleidingsaanbod moeten er toch maatregelen worden genomen om de beschikbaarheid binnen een bepaalde bezoekruimte aan te passen aan specifieke regionale noden. Uit uw antwoord is gebleken dat er nogal wat regionale verschillen kunnen zijn. Op welke wijze zal men die specifieke regionale noden kunnen invullen? U kondigde aan dat het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk een aparte registratiemodule voor de bezoekruimtes moest ontwikkelen. Ze moest toelaten om beter en exacter te registreren. U moet dan ook de mogelijkheden geven om ofwel te programmeren, ofwel adequater in te grijpen als er noden zijn. Hoever staat het met de registratiemodules? Zijn er al exactere cijfers over de wachtlijsten?

Een van de punten in uw antwoord was dat uitgebreidere openingsuren van de bezoekruimte misschien een oplossing kunnen bieden. Het kan natuurlijk niet de bedoeling zijn om tijdens de schooluren de bezoekruimtes beschikbaar te stellen. Ze moeten worden opengesteld na de schooluren, op woensdagnamiddag, zaterdag en eventueel zondag. Hebben die uitgebreidere openingsuren een oplossing geboden? Hoever staat men daarmee? Hoe sneller kan worden doorverwezen, hoe sneller de bemiddeling effect heeft, hoe sneller de wachtlijsten kunnen worden weggewerkt. U zou daarover overleg plegen met de sector. U zou daarbij nagaan hoe de werking en de regelgeving van de bezoekruimtes moeten worden bijgestuurd. Is dat al gebeurd? Zo ja, wat zijn de resultaten?

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Mijnheer de voorzitter, ik moet toegeven dat mevrouw Merckx me vandaag in snelheid heeft genomen. Ik herinner me de discussie die over dit dossier werd gevoerd net voor het zomerreces. Mevrouw de minister, u had toen een half jaar

de tijd gevraagd om een en ander uit te klaren en om een oplossing uit te werken voor de wachtlijsten. Ook onze fractie is een grote voorstander van die bezoekruimtes.

Ik heb hier al verscheidene malen gezegd dat ik er vanuit een andere beroepsactiviteit regelmatig contacten mee heb gehad. Dat waren zeer positieve ervaringen. Mevrouw Merckx heeft dan ook terecht de positieve plaats van die bezoekruimtes in het welzijnslandschap beklemtoond. In een aantal omstandigheden zijn ze zeer nuttig. Ik ga niet zover om, zoals zij aangeeft, te zeggen dat ze familiedrama's kunnen voorkomen. Hoeveel inspanningen we ook doen om meer middelen ter beschikking te stellen voor de neutrale bezoekruimtes, toch zullen we familiedrama's niet kunnen voorkomen als bij iemand de stoppen doorslaan.

Het is belangrijk dat we aandacht blijven hebben voor de neutrale bezoekruimtes. We moeten oplossingen vinden voor de wachtlijsten. Op het terrein blijven die bestaan. Ze groeien zelfs aan. Dat komt vooral omdat niet enkel de rechtbanken mensen naar die plaatsen sturen, maar ook omdat er meer en meer op vrijwillige basis een beroep wordt gedaan op die mogelijkheid. We moeten daar dan ook aandacht aan besteden.

Een eerste oplossing is de uitbreiding van de uurregeling. We weten allemaal dat het bezoekrecht moet worden uitgeoefend na de schooltijd, in het weekend, enzovoort. Als dan de uurregeling vrij beperkt is, dan is het evident dat er vlug wachtlijsten ontstaan.

Ik wil er hier echter ook voor pleiten om meer middelen ter beschikking te stellen. Het moet daarbij niet noodzakelijk om een financiële inbreng gaan. Er kan bijvoorbeeld ook personeel ter beschikking worden gesteld om te zorgen voor de begeleiding. Als de mensen, die in een crisissituatie zitten, op een positieve manier worden begeleid, zeker als ze op vrijwillige basis een beroep doen op neutrale bezoekruimtes, dan kunnen er zeer positieve resultaten worden geboekt.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mijnheer de voorzitter, op 7 juni hebben we het in deze commissie inderdaad gehad over dit onderwerp. Sindsdien zijn er wel een aantal stappen gezet. Ik hoef hier niet het belang van die neutrale bezoekruimtes te onderstrepen. Mensen

kunnen elkaar daar ontmoeten. Situaties die problematisch dreigen te worden of het al zijn, kunnen daar worden gekanaliseerd.

Het is belangrijk dat ik eerst een aantal zaken rechtzet. Blijkbaar werden sommige uitspraken in mijn vorig antwoord misverstaan of dreigen er misverstanden te ontstaan. Ik heb nooit gezegd dat de CAW's geen taak zouden hebben bij de bemiddeling en begeleiding. Ik heb me wel vragen gesteld bij de duurtijd ervan. Als wordt vastgesteld dat men niet uit een bepaalde situatie raakt, is de vraag of de dienstverlening niet moet worden stopgezet.

Ik heb dus nooit in twijfel getrokken of dit wel een taak van de CAW's is en of de neutrale bezoekerimtes deze taak mee moeten opnemen. Het is evident dat dit er deel van uitmaakt. Het een kan niet los van het ander worden gezien. Dit is het eerste misverstand dat ik uit de wereld wil helpen.

Een tweede misverstand betreft de openingsuren. Het is natuurlijk niet de bedoeling om tijdens de schooluren te werken. Er is een groot verschil tussen een weekdag, een dag in het weekend, een avond – wat zelfs niet in alle ruimtes wordt gegarandeerd –, of verschillende avonden. Ik zoek uiteraard niet naar oplossingen door de openingsuren tijdens de schooluren vast te leggen.

Er is gevraagd naar een stand van zaken inzake het overleg met de sector. We hebben overleg gehad met de CAW's. De motie van het Vlaams Parlement is er aan bod gekomen, alsook het standpunt dat ik in deze commissie heb ingenomen. Tijdens de vergadering is afgesproken dat er een nota moet komen die door alle CAW-directies is goedgekeurd. Het is belangrijk dat alle CAW's op dezelfde lijn zitten. Er is ons beloofd dat we zo'n gedragen nota zouden krijgen tegen november 2005. Er was geen snellere timing mogelijk. De CAW's hebben zelf die timing vooropgesteld omwille van de complexiteit van de problematiek. Bemiddeling zien ze als een belangrijke taak en ze wilden dan ook een grondig advies geven. Als ik de nota gekregen heb, kunnen we verder gaan met concrete stappen.

De administratie is momenteel bezig met de beleidsplannen voor de CAW's voor de periode 2006-2008. Het engagement om de wachttijden in de bezoekerimtes weg te werken, wordt ook meegenomen in de gesprekken over die beleidsplannen.

In november verwacht ik de gedragen voorstellen van de sector. We zullen die dan toetsen op de verenigbaarheid met de motie van het Vlaams Parlement en met mijn standpunten. Ze worden ook getoetst op efficiëntie. We zullen ook de verenigbaarheid nagaan met ontwikkelingen op belendende terreinen. Natuurlijk moet ook de budgettaire haalbaarheid van de voorstellen worden onderzocht.

Er was een vraag over de herverdeling van de middelen. U stelt dat het noodzakelijk is om de beschikbaarheid van het begeleidingsaanbod binnen een bepaalde bezoekerimte aan te passen aan specifieke regionale noden. Dit gaat natuurlijk over de discussie over een objectieve herverdeling van het beschikbare budget. We hebben dat opgenomen in het overleg met de sector. Die heeft geen probleem met het principe van de herverdeling, maar benadrukt het belang van een minimumpersoneelsbezetting en de keuze van herverdelingsparameters.

De registratiemodule voor de bezoekerimtes is klaar. Ze werd ontworpen door het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk op basis van de suggesties van de bezoekerimtes zelf en op basis van de vragen van de overheid naar kwantitatieve gegevens. De bezoekerimtes registreerden met terugwerkende kracht alle dossiers sinds 1 januari 2005 in die nieuwe module. Ook de wachttijden worden geregistreerd. De wachttijden worden ons na elk werkingsjaar bezorgd en ook telkens als de administratie erom vraagt. In vergelijking met juni 2005 is er een verbetering merkbaar. Er is vooral nog een probleem in de bezoekerimte van Antwerpen. In Mechelen is de wachttijd teruggebracht van 5 naar 3 maanden, in Tongeren van 7 naar 2 maanden. In Dendermonde bedroeg de wachttijd tussen 3 en 6 maanden en werd die teruggebracht tot 2 maanden. In Gent ging de wachttijd van 6 maanden naar 3 maanden. Het is enkel en alleen in Antwerpen dat de wachttijd van 6 naar 7 maanden is gestegen.

Ik vind het belangrijk om deze cijfers te vermelden omdat ze aantonen dat we erg genuanceerd naar dit standpunt moeten kijken. We mogen geen beleidsbeslissingen nemen op basis van één cijfer. We moeten de evoluties nauw opvolgen. Dat erkennen de CAW's ook. De precieze oorzaak van de positieve ontwikkelingen kennen we niet. We kunnen niet zeggen dat ze te maken hebben met overheidsop treden. Ze hebben misschien te maken met alertheid en een juiste registratie. Dat betekent natuurlijk niet dat we niet

verder moeten werken aan een oplossing voor deze problematiek.

Op 17 juni hebben we overlegd met minister Onkelinx. Er werd afgesproken om haar opmerkingen bij de ontwerp tekst van het samenwerkingsakkoord op te lijsten tegen een volgende bijeenkomst. Die had plaats op 26 augustus. De opmerkingen van het departement Justitie waren eerder beperkt en betroffen nergens de essentie van de ontwerp tekst. We hebben daarover dan overleg gepleegd met de sector op 19 september. De bezoekerimtes en de administratie wijzigden de ontwerp tekst omdat het niet om fundamentele wijzigingen ging. De nieuwe ontwerp tekst is dan naar de CAW's gestuurd die nog een aantal verbeteringen hebben voorgesteld. Het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk integreerde alle suggesties in een aangepaste ontwerp tekst. Die ligt nu bij mijn administratie, die de tekst verder zal bekijken.

Het is nuttig om daarna de rechters, de parketmagistraten, de commissies voorwaardelijke invrijheidstelling, de commissies ter bescherming van de maatschappij, de justitiehuzen, enzovoort, te bevragen over hun suggesties, die we dan opnieuw moeten voorleggen aan de CAW's. Als Justitie en Welzijn het nadien over de tekst eens zijn, stappen we ermee naar onze regeringen en daarna naar de parlementen.

De voorzitter: Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Ik ben verheugd dat het de goede richting uitgaat, ook voor de beleidsplannen van de CAW's voor 2006-2008. Mevrouw de minister, uw werkwijze om van een tekst van de Vlaamse Gemeenschap te vertrekken en dan Justitie erbij te betrekken, is de goede werkwijze. Een samenwerkingsakkoord beperkt altijd de zeggingskracht van het parlement. Vóór alles definitief is, is het misschien goed om het te toetsen in het parlement.

Mevrouw de minister, u hebt niet gezegd dat bemiddeling en ondersteuning van ouders en gezinnen met kinderen geen taak is van de CAW's. Dat is een heel belangrijke taak. Het is niet omdat u zegt dat de CAW's die taak hebben, dat het juiste aanbod beschikbaar is en dat het voldoende beschikbaar is voor de gezinnen.

Binnenkort zal de kinderrechtencommissaris opnieuw haar verslag bekendmaken. Al jaren hamert zij erop dat in Vlaanderen nog steeds een scheidingsbemiddeling ontbreekt. Daarover wil ik graag wat meer vernemen.

Minister Inge Vervotte: Het is wel degelijk een taak van de CAW's. We moeten nagaan of ze die taak kunnen uitoefenen. Dat heb ik nooit in vraag gesteld. Het maakt trouwens deel uit van overleg met de sector. Die neemt de tijd om dat op een grondige wijze te doen, omdat ze zich niet wil beperken tot de problematiek van de wachttijden van de neutrale bezoekerimtes. De bemiddeling zal daar ook deel van uitmaken.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Ik begrijp dat het overleg met de sector over de bezoekerimtes, maar ook over de bemiddeling zal gaan. De CAW's moeten dat in hun beleidsplan opnemen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Gerda Van Steenberge tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over preventieve maatregelen met betrekking tot de oprukkende vogelgriep

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Mijnheer de voorzitter, 2 weken geleden hebt u mijn vraag niet geagendeerd, maar ik ben blij dat ze nu wel op de agenda staat. Mevrouw de minister, mijn vraag om uitleg is ondertussen voor een deel achterhaald. Ik had daarin een historische schets van de vogelgriep gegeven. Sindsdien is er van alles gebeurd. Ik schreef dat de griep Europa en het Midden-Oosten had bereikt via Turkije en Rusland. Intussen is er echter ook al vogelgriep vastgesteld in Groot-Brittannië, weliswaar bij een uit Zuid-Amerika ingevoerde papegaai. Ook in Zweden was er ongerustheid gerezen, maar daar zou het alsnog niet om vogelgriep gaan. In Roemenië zou dat echter wel het geval zijn.

Voor de historiek verwijs ik naar de tekst van mijn vraag om uitleg. Daarnaast zijn evenwel een aantal uitspraken van belang, onder andere van viroloog Van Ranst, die blijft verwittigen dat ons land niet goed voorbereid is op een mogelijke pandemie. In een artikel in De Morgen van 24 september 2005 waarschuwde dokter Bonneux van het Federaal Kenniscentrum voor Gezondheidszorg dat minister Demotte zinloos bezig is met het inslaan van vaccins. Belangrijker is volgens hem dat artsen worden bijgeschoold en dat er een gecoördineerde preventieve

aanpak komt in heel het land. Aan die dingen ontbreekt het nu geheel.

De heer Vanthemsche is aangesteld als coördinator. Het is een man die vertrouwen inboezemt, ook al doordat hij de dioxinecrisis heeft kunnen indijken. Het behoud van zo'n vertrouwenwekkend beleid is heel belangrijk. Redeloze paniek vermijden is immers van het grootste belang. Hij deed ook de belangrijke uitspraak dat hij tijdens de dioxinecrisis geleerd had dat wat de mensen niet hoeven te weten, ook niet via de media bekendgemaakt hoeft te worden. Nu is hij daar echter van afgestapt. Nu zegt hij dat er geen informatie genoeg kan worden gegeven. Hij meent dat de mensen geïnformeerd moeten worden, maar informatie wordt vooral verstrekt via de media, die de mensen op een gedegen manier moeten inlichten. Ik ben het daar niet helemaal mee eens. Het verstrekken van informatie moet niet volledig via de media gebeuren. Daarover gaat mijn vraag nu.

Mevrouw de minister, wat is uw rol in dit gebeuren? We hebben al een en ander vernomen van de heer Vanthemsche, van het Federaal Voedselagentschap, en van minister Demotte, maar van u horen we heel weinig. Bestaat er een algemeen gecoördineerde preventieve aanpak? Zult u een plan opstellen met een early warning system waarbij zorgverstrekkers en mensen die instaan voor de openbare veiligheid als eerste preventief worden ingeënt?

Toen ik hierover een vraag stelde in juni, antwoordde u dat een algemeen preventief plan niet nodig was en dat de algemene maatregelen in de luchthavens voldoende moesten zijn. Vindt u die maatregelen nog steeds voldoende, of hebt u bijkomende maatregelen genomen? Dit is vooral van belang voor mensen die van en naar Roemenië reizen.

Vorige week zag ik op de televisie beelden van een inspectie op de luchthaven. De inventiviteit van sommige mensen die uit Azië aankomen, om toch maar levende vogels te kunnen binnensmokkelen, is onbegrijpelijk. Ze maken zelfs gebruik van bijzonder smalle kokers. Twee jaar geleden dreigde de vogelgriep al het land binnen te komen via Zaventem, maar dat kon toen verijdeld worden door de vogels in quarantaine te brengen of te slachten.

Tot nog toe was er geen ophokverplichting. Dit weekend vernam ik dat er nu wel een ophokverplichting zou zijn, maar het is niet heel duidelijk voor wie die geldt. Is ze algemeen? Naar ik hoorde, zou ze vooral gelden in risicogebieden, namelijk op plaatsen waar trekvogels overkomen. Hoe wordt dat afgebakend? Of geldt er nu een algemene ophokverplichting?

Deze morgen zou er een bijeenkomst geweest zijn op Europees niveau, waarin eventueel zou worden beslist om de invoer van exotische vogels te verbieden. Is die beslissing genomen? Zijn er nog andere maatregelen genomen?

In Gent is er een specifiek probleem met kippen die rondlopen in straten en op pleinen. Er werd geopperd die kippen te vangen, maar omdat niemand wist wat ermee moest gebeuren, stelde GAIA voor ze niet te slachten, maar te schenken aan mensen met een tuintje. Gent zou zo opgefleurd worden door het gekakel in de tuinen. Ik heb daar niets meer van vernomen. Wat is er met de kippen gebeurd? Worden ze geslacht? Het risico doet zich immers niet alleen voor op de luchthavens. Ook trekvogels, duiven, enzovoort kunnen het griepvirus overbrengen.

Er is ook heel wat te doen omtrent de dwanglicenties. Eind augustus 2003 zouden de Verenigde Staten en 22 landen in Europa, waaronder België, afgezien hebben van het recht op dwanglicenties. Landen in een nationale noodsituatie zouden normaal gesproken zelf goedkoop geneesmiddelen kunnen fabriceren of importeren, maar door af te zien van dit recht, zou ons land dat niet meer kunnen doen.

Ik vind dit geen gezonde situatie. Minister Demotte zei dat het beter is samen met de farmaceutische sector een oplossing te bieden dan tegen die sector in te gaan. Ik had graag uw mening daarover gehoord. Wat vindt u van het afschaffen van het recht op dwanglicenties? Meent u dat als de vogelgriep werkelijk zou uitbreken en overdraagbaar zou zijn op mensen, er een nationale noodsituatie bestaat en men toch dwanglicenties mag aanmaken?

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Vera Jans: Ik heb een vraag in verband met de bijzondere interministeriële conferentie van 20 oktober. In het verslag daarvan wordt verwezen naar een aantal vergaderingen met de gemeenschappen met als doelstelling een uitgebreide sensibilisatiecampagne op touw te zetten. Wat is de stand van zaken hieromtrent?

In welke mate is er overleg of samenwerking met de heer Vanthemsche, en is dat op dit ogenblik al dan niet aan de orde?

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Ik heb in februari reeds een vraag gesteld over dezelfde problematiek en de

aandacht voor mensen die deel uitmaken van risicogroepen zoals ouderen, kinderen en mensen met een zwakke weerstand. Gaat er speciale aandacht naar deze groepen? Bij sensibiliseringscampagnes is het heel belangrijk aan deze groepen te denken. Wat zijn uw plannen in verband met deze mensen?

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Ik zal beginnen met mijn antwoord in de juiste context te plaatsen. Vanuit preventie volgen we steeds de stelling dat er niets zo belangrijk is als het geven van de juiste informatie. Ik geef hier dan ook de informatie die ik kan geven en wens te geven, namelijk de informatie die rechtstreeks te maken heeft met mijn bevoegdheid. Er zijn heel veel vragen gesteld die eigenlijk gericht zijn aan federaal minister Demotte, aan de federale minister van Buitenlandse Zaken, aan minister Peeters, en anderen. Dan moet er een gecoördineerde vraagstelling komen. Uw vragen zijn gesteld aan mij als minister van Welzijn en de rol die ik in deze zaak vervul.

Het is belangrijk dat er een goede coördinatie is. De laatste twee jaar was er regelmatig overleg tussen de federale overheid en de gemeenschappen. Die gesprekken passen in een goede voorbereiding van een mogelijke griep-pandemie. We moeten steeds het onderscheid maken tussen de vogelgriep en een griep-pandemie. Ik kom daar straks op terug.

In dezelfde werkgroep wordt ook de evolutie van de vogelgriep van nabij opgevolgd, evenals wat de mogelijke impact op de mens kan zijn. Zoals de meeste mensen ondertussen wel zullen weten, bestaat er nog geen vaccin dat de mens beschermt tegen vogelgriep. Het kan pas ontwikkeld worden op het ogenblik dat het virus overgaat van dierlijke naar humane status. Op dat ogenblik kan het bedreigend worden voor de volksgezondheid. Vandaag bevinden we ons nog niet in die situatie.

Wetenschappers waarschuwen er wel voor om voldoende voorbereid te zijn, om te vermijden dat een vogelgriepvirus en een menselijk griepvirus op hetzelfde ogenblik iemand zouden besmetten en er een synergie zou ontstaan waardoor er een nieuw gevaarlijk griepvirus zou kunnen ontstaan. Met andere woorden: er bestaat dus de vrees dat het vogelgriepvirus en het menselijk griepvirus bij een persoon zouden terechtkomen waardoor er een mutatie kan optreden en een vogelgriepvirus bij mensen zou kunnen ontstaan.

Dat is de reden waarom een griepvaccinatie aanbevolen wordt voor mensen die professioneel in contact kunnen komen met het vogelgriepvirus. Preventief te werk gaan betekent hier proberen te vermijden dat een bepaald persoon al een menselijk griepvirus zou hebben op het ogenblik dat er een mogelijke overdracht zou zijn van een vogelgriepvirus. Dit is de essentie van de preventie.

De vraag is aan wie het griepvaccin zou worden toegediend: de hele bevolking of specifieke groepen? Dat zijn mensen die mogelijk in contact kunnen komen met het vogelgriepvirus alsook de risicogroepen. Zo komen we bij de aanbeveling die we ook hebben gedaan voor griep. De risicogroepen zijn vooral personen ouder dan 65 jaar en mensen met een chronische ziekte. Ook gezondheidswerkers behoren volgens de aanbeveling tot een risicogroep omdat ze het griepvirus sneller kunnen overdragen, aangezien ze veel in contact komen met mensen die het virus mogelijk hebben.

Omwille van de evolutie van de situatie in verband met de vogelgriep op wereldvlak en de eventuele dreiging voor West-Europa, wordt ook dit jaar het vaccin aangeraden aan mensen die professioneel in contact staan met pluimvee en varkens, alsook hun huisgenoten die op de bedrijven wonen. Dit is een advies van de Hoge Gezondheidsraad, waarvan we altijd hebben gezegd dat die adviezen moeten worden gevolgd. Daarom heeft Vlaanderen heel duidelijk de boodschap gegeven in federale werkgroepen dat er samenwerking moet zijn. Ikzelf heb gecommuniceerd dat, als we zouden overgaan tot vaccinatie, we best overgaan tot vaccinatie van de hoogrisicogroepen. Het is immers belangrijk de juiste doelgroepen te vaccineren bij een dreiging.

Er is voorzien in een communicatie naar de artsen over de situatie van de vogelgriep in het algemeen en over de griepvaccinatie in het bijzonder. Dat is duidelijk mijn bevoegdheid. Daarin zal de aanbeveling staan om de hoogrisicogroepen te vaccineren. Deze communicatie zal ook op een website worden geplaatst en zal zo veel mogelijk up-to-date worden gehouden. De mensen die de informatie moeten kennen, zoals de huisartsen en degenen die de vaccinaties toedienen, zullen ook worden ingelicht over waar de informatie van dag tot dag kan worden opgevolgd. Hierbij hoort ook informatie voor de bevolking in het algemeen, want die heeft ook recht op informatie. Daar zorgen we niet alleen via de website voor, maar ook via de Vlaamse Infolijn, die door ons op

de hoogte zal worden gehouden van de laatste informatie.

Met betrekking tot de luchthavens is er vandaag nog geen beslissing over een eventueel reisverbod. Er is nog niet in specifieke maatregelen voorzien voor reizigers naar bepaalde streken zolang er niet in contact wordt gekomen met gevogelte. Er zijn wel afspraken gemaakt voor de verwittiging via de luchthavens. Er zijn affiches en boxen waarin duidelijk informatie staat over waar er gevaren zijn, in welke landen er vogelgriep is en dergelijke meer. Er zal ook aan passagiers informatie worden gegeven via een folder. Deze zaken worden nu besproken met de federale overheid. De passagiers die naar landen gaan waar er een signalement is, moeten niet alleen geïnformeerd worden via affiches en boxen aan de incheckbalies, maar ze moeten ook een folder krijgen zodat ze de nodige voorzorgen kunnen nemen.

Er zijn vragen gesteld over maatregelen binnen de pluimveesector, maar die vallen niet binnen mijn bevoegdheid. Het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen bewaakt dit alles. Het is beter dat het agentschap die communicatie verzorgt zodat er geen foute informatie wordt gegeven. Dat zou immers zeer spijtig zijn en voor meer misverstanden zorgen.

Op Europees niveau bestaat er op dit moment geen consensus over het nut en de zin van maatregelen zoals bijvoorbeeld ophokverplichtingen. Ik heb nog geen feedback over de vergadering die vanmorgen heeft plaatsgevonden.

Er werd verwezen naar de interministeriële conferentie van 20 oktober. We hebben toen vergaderd met de verschillende ministers van Volksgezondheid, Landbouw, Buitenlandse Zaken en dies meer om te bekijken hoe we de zaak verder zullen aanpakken. We vinden het belangrijk om gecoördineerd te werk te gaan. Daarom is de heer Vanthemsche aangesteld als interministeriële commissaris. Het is de bedoeling dat hij de algemene coördinatie opneemt van alle mogelijke elementen die bij deze aangelegenheid aan bod komen. Vanuit Vlaanderen waren zowel de minister-president, die bevoegd is voor Landbouw, als ikzelf aanwezig op de interministeriële conferentie waar we onze inbreng hebben gedaan.

We zullen ook de werkgroepen en dergelijke actief opvolgen zodat de gemeenschappen ten volle hun rol kunnen spelen in preventie en in het geven van de

juiste informatie aan de gezondheidswerkers, huisartsen en dies meer.

Op dit ogenblik is er geen vogelgriep in West-Europa. Wat de Gentse kippen betreft, wordt me gesignaleerd dat die momenteel geen gevaar vormen voor de volksgezondheid. Andere maatregelen die u hebt gevraagd voor zwanen enzovoort, behoren tot de bevoegdheid van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen. Ik stel voor de vragen aan deze instantie te stellen.

Ik vat samen. Vlaanderen is betrokken bij het organiseren van preventie. Vaccins zijn er vandaag niet. Het gaat over een mogelijke mutatie van het menselijke griepvirus. Daarom zullen er veel striktere aanbevelingen komen voor de huisartsen en anderen om de risicogroepen te vaccineren. We zullen de informatie ter beschikking stellen aan het brede publiek. En die wordt dag na dag opgevolgd in overleg met de commissaris die is aangesteld, namelijk de heer Vanthemsche.

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Mevrouw de minister, ik dank u voor het antwoord. U zegt dat ik een gecoördineerde vraagstelling moet doen. Ik weet wel dat er verschillende ministers bevoegd zijn en dat maakt het juist moeilijk om vragen te stellen.

Informatie is een Vlaamse bevoegdheid, maar die is dan in tweeën gesplitst. Gisteren las ik immers in Het Nieuwsblad dat meer informatie noodzakelijk is. Maar die vraag kan ik niet aan u stellen, wat het ging over informatie over het al dan niet mogen organiseren van dierenmarkten. Daar bent u niet bevoegd voor. Ik zal dit dus aan de minister van Landbouw moeten vragen.

Minister Inge Vervotte: Dat is federale materie; daarvoor moet u naar het federale parlement gaan.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Ook voor informatie daarover?

Minister Inge Vervotte: Ik wil u wel alle mogelijke informatie geven, maar het is wel nuttig dat u dan naar de volledige stand van zaken vraagt. Ik kan er dan voor zorgen dat ik de nodige mensen daarover contacteer, en met de afspraak dat ik een mandaat heb om algeheel te antwoorden. U stelt nu

een vraag aan de minister van Volksgezondheid. Ik geef antwoord over de zaken waarvoor ik verantwoordelijkheid opneem. Als u vraagt naar de laatste beslissingen die in Europa of elders worden genomen, zorgt dit alleen maar voor verwarring en is het beter een algemeen gecoördineerd antwoord te geven met de laatste stand van zaken. Ik heb er geen enkel probleem mee om de laatste informatie te geven. Ik kan hier natuurlijk niet het beleid van minister Demotte of van wie dan ook verdedigen of daar standpunten over innemen, zeker niet omwille van het feit dat het zeer gecoördineerd verloopt. We kunnen stellen dat de beslissingen worden genomen op basis van de laatste aanbevelingen van experts en ik heb daar alle vertrouwen in.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: U hebt volledig gelijk.

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Mevrouw de minister, kunt u even herhalen hoe u concreet de hulpverleners zult informeren? Zal dat gebeuren via een website? Zo ja, welke website? Zult u nog andere informatiekanalen aanwenden?

Minister Inge Vervotte: Dat wordt momenteel nog besproken. De huisartsen zullen rechtstreeks worden geïnformeerd. Daarnaast zal ook de Vlaamse Gezondheidsinspectie informatie ter beschikking stellen via de website van de Vlaamse Gemeenschap.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marijke Dillen tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de stijging van het aantal klachten tegen kinderdagverblijven wegens lawaaihinder

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Mevrouw de minister, vorige week was ik bij het doornemen van de kranten gechoqueerd bij het lezen van een aantal titels, zoals 'Kinderen niet toegelaten', 'Zwijg, kind!' en 'Onverdraagzaamheid tegenover kinderen neemt aanzienlijk toe'. We klagen altijd dat jongeren geen respect heb-

ben voor de oudere generatie. Het omgekeerde geldt echter evenzeer.

De onverdraagzaamheid tegenover kinderen neemt in een aantal wijken hand over hand toe. Gelukkig is dat geen algemeen verschijnsel. Toch blijkt dat het aantal klachten van omwonenden tegenover kinderdagverblijven onrustwekkend is gestegen. Steeds meer burens trekken naar de vrederechter om te klagen over het feit dat de kinderen te veel in de tuin spelen, lawaai op de trap maken, binnen schoenen dragen in plaats van pantoffels, enzovoort. Ik neem aan dat ik hier geen bloemlezing moet geven van de talrijke klachten. U zult waarschijnlijk met dezelfde verbijstering deze artikels hebben gelezen.

Het is zelfs zo dat sommige kinderdagverblijven verhuisd zijn na een uitspraak van de rechtbank. Ik heb het juiste aantal niet kunnen achterhalen. Misschien weet u over hoeveel het gaat. Dergelijke evolutie van onverdraagzaamheid tegenover kinderen is toch wel zeer verontrustend. We zijn het er allemaal over eens dat de jonge kinderen van vandaag de toekomst van morgen zijn. Ik ben dan ook blij dat de kinderrechtcommissaris hierover een duidelijk standpunt heeft ingenomen. Voor de ontwikkeling van een kind is het absoluut noodzakelijk dat het kan spelen.

Mevrouw de minister, van een kind mag en kan de samenleving niet verwachten dat het constant zwijgt. Dat geldt zeker voor jonge kinderen en kinderen die worden opgevangen in kinderdagverblijven. Zij hebben nog niet die discipline die in een school wel van hen kan worden verlangd. Zelfs daar is het echter niet altijd evident.

Kind en Gezin heeft onmiddellijk het probleem erkend en is blijkbaar een inventaris aan het aanleggen om de omvang van de problematiek in kaart te brengen. Minister van Leefmilieu Peeters werd ook ondervraagd over dit dossier. Hij antwoordde dat er – gelukkig maar – geen normen zijn en dat Vlarem hier niet van toepassing is. Daaruit concludeer ik dat een kind ongeremd moet kunnen spelen in open lucht.

Mevrouw de minister, hebt u weet van de stijging van het aantal klachten? Volgens de persartikelen blijkt inderdaad dat er gerechtelijke uitspraken werden gedaan over de geluidsoverlast die werd veroorzaakt door kinderdagverblijven. Doordat ze in het ongelijk werden gesteld, moesten ze zelfs verhuizen. Heeft Kind en Gezin hierin bemiddeld?

Uit de gegevens waarover ik beschik, blijkt dat meer en meer kinderdagverblijven worden gedwongen om maatregelen te treffen wegens – excuseer me de term – ‘geluidsoverlast’. Er wordt daarbij gedacht aan geluidsisolatie. Werden er maatregelen genomen om de kinderdagverblijven daarbij te steunen? Is er wat dat betreft een bijzondere begeleiding van Kind en Gezin?

Minister Peeters, die bevoegd is voor de Vlaremilieunormen, heeft een aantal goede uitspraken gedaan in de pers. Hij zei dat er voorlopig geen enkele reden is om deze normen te wijzigen. Ik hoop dat de term ‘voorlopig’ ietwat ongelukkig gekozen was en dat hij bedoelde dat er geen enkele reden is om ze te wijzigen. Hebt u hierover overleg met hem gepleegd om te voorkomen dat de geluidsnormen strenger zouden worden, waardoor het kind het slachtoffer zou worden?

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Mijnheer de voorzitter, ik wil me grotendeels aansluiten bij het betoog van mevrouw Dillen. Ik herinner me dat er vorig jaar een gelijkaardig incident was met een openluchtzwembad. Ik heb zelf vier kinderen. Als die allemaal samen de keel openzetten, dan zorgt dat voor redelijk wat lawaai. Ik geraak er met mijn stem nog net bovenuit. Gelukkig hebben we hier niet te maken met nacht- of vliegtuiglawaai.

Ook ik maak me zorgen over de onverdraagzaamheid, die blijkbaar aan het groeien is. Er zijn af en toe piekmomenten, die we in de mate van het mogelijke binnen de perken moeten houden. Uiteraard mag dat niet ten koste gaan van de vrijheid van de kinderen om kind te zijn.

Mevrouw de minister, bestaan er normen voor de geluidsisolatie van gebouwen? Op plaatsen waar nieuwe crèches worden geopend, kan veel discussie worden vermeden als daarmee rekening wordt gehouden. Ik weet echter niet of er normen bestaan.

De voorzitter: Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Mijnheer de voorzitter, ik heb hier niet veel vragen aan toe te voegen. We zouden het hier ook kunnen hebben over de inhoud van de kinderrechten. Is het bovendien niet zo dat elke aanzet tot onverdraagzaamheid verwerpelijk is? We zouden daarbij best de hand in eigen boe-

zem steken. Als er campagnes worden gevoerd voor het eigen gelijk om zich bijvoorbeeld – politiek – te profileren, dan zijn dergelijke uitwassen het gevolg.

Iedereen heeft toegang tot een vrederechter of de Inspectie van Leefmilieu om te laten controleren of er in het zwembad van – ik zeg maar wat – Kortrijk te veel lawaai was. Die problemen kunnen niet worden opgelost door normen op te leggen. Het is niet aan Kind en Gezin om hierin een bijkomende taak op te nemen. Het is veeleer een civiele plicht om de ruimte voor de kinderen te garanderen. Het moet daarbij niet specifiek gaan om het inzagerecht voor kinderen en de verhouding met de ouders. Men moet kinderen meer ruimte geven.

Binnenkort brengt de kinderrechtencommissaris verslag uit over de werking van het afgelopen jaar. De thematiek van de kinderrechten komt niet zo heel veel meer aan bod in deze commissie omdat een andere minister bevoegd is over deze materie. Dat belet toch niet om hier een pleidooi te houden voor verdraagzaamheid en ruimte voor onze kinderen.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het is misschien een oplossing om iedereen doof te maken, dan zijn er geen problemen meer, dan heeft niemand nog last van lawaai. (*Gelach/Opmerkingen*)

Dat is wel een grapje, hoor. Dan hebben we ook geen tolken meer nodig want dan communiceren we allemaal via gebarentaal. Dan is er nog een probleem opgelost! (*Gelach*)

Dan heb ik natuurlijk wel een probleem met mijn tolken, want zij zijn dan werkloos.

We kunnen de klachten over lawaaihinder door kinderen in een ruimer kader plaatsen. Ik herinner me de klachten van vorig jaar over lawaai van kinderen bij een openluchtzwembad in het Kortrijkse, maar ook over lawaai van kinderen die op zomeravonden op straat of op speelpleinen spelen. Het probleem is dus ruimer. Niet enkel de burens van de kinderdagverblijven klagen, maar iedereen. De verdraagzaamheid tegenover kinderen gaat erg achteruit. Net zoals mevrouw Merckx net zei, moeten we even in ons eigen binnenste kijken en ons afvragen waarom we niet soepeler en toleranter zijn tegenover onze mede-

mens. Inderdaad, de kinderen zijn onze toekomst, niet enkel de kleine kinderen, maar ook de jongeren.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Ik ben vroeger chiroleidster geweest. Ik heb daar altijd gepleit voor het recht van kinderen om te spelen, te ravotten en zich uit te leven. Volgens mij vertonen veel kinderen vandaag gedragsproblemen omdat ze niet meer de ruimte of de kans krijgen om hun energie te uiten.

Kind en Gezin heeft me gemeld dat niet echt kan worden gesproken van een stijgend aantal klachten. In de voorbije jaren deden zich een beperkt aantal gevallen voor waarin kinderopvang problemen ondervond om een vestigingsattest te krijgen omwille van de geluidsoverlast.

Het inrichten van een kinderopvang is natuurlijk een privé-aangelegenheid. Het behoort dan ook niet tot de decretale taken van Kind en Gezin om te bemiddelen of tussen te komen in gerechtszaken of geschillen tussen kinderopvang en andere partijen. Wel is het zo dat Kind en Gezin uiteraard een dienstverlenend bedrijf is waar de voorzieningen voor kinderopvang altijd terechtkunnen voor vragen, advies en informatie in het kader van een dossierbehandeling en -begeleiding.

Kinderopvangvoorzieningen moeten een infrastructuur hebben die toelaat kinderen op een gepaste wijze op te vangen. Dat is zo bepaald. We verstaan daaronder dat geluidswerende ingrepen wel behoren tot de normale inrichting. Kinderen moeten niet alleen lawaai kunnen maken, ze moeten ook kunnen slapen.

Er zijn geen bijzondere maatregelen of tussenkomsten voor kinderopvangverblijven die omwille van een geschil genoodzaakt werden om geluidswerende maatregelen te treffen. Het is ook niet mogelijk om het geluid van kinderen die buiten spelen, volledig te weren. Erkende en gesubsidieerde kinderdagverblijven kunnen wel een beroep doen op VIPA-subsidies voor vernieuwbouw, waarvoor ook geluidswerende ingrepen in aanmerking kunnen komen.

We hebben inderdaad overleg gepleegd met minister Peeters. Kind en Gezin had al voor de persberichten verschenen, het initiatief genomen om na te gaan welke problemen er zich kunnen stellen in de kinderopvang. Ik denk dan aan problemen op het vlak van

lawaaihinder en stedenbouwkundige inplanting, alsook milieuproblemen. Het overleg was dus breder. Er werd nagegaan wat de impact van de wetgeving op het vlak van milieu, geluidsnormen en stedenbouwkunde is op de organisatie van kinderopvang. Kind en Gezin zal nog dit jaar op basis van deze analyses beleidsaanbevelingen formuleren. Aan de hand daarvan zullen we beslissen of verder overleg met minister Peeters nodig is.

Dan wat betreft het geluid van kinderstemmen. We zouden het betreuren als alles over dezelfde kam wordt geschoren, zeker inzake Vlare-normen. Decibels kunnen geen doorslaggevend element zijn. Het geluid van kinderstemmen bijvoorbeeld is niet hetzelfde als het lawaai van motoren.

Mevrouw Marijke Dillen: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik kijk uit naar de beleidsaanbevelingen die Kind en Gezin dit jaar zal doen. Bedoelt u dit kalenderjaar of dit politieke jaar?

Minister Inge Vervotte: Het gaat om het kalenderjaar.

Mevrouw Marijke Dillen: Ik hoop dat we daarover in deze commissie van gedachten zullen kunnen wisselen. Iedereen zit in elk geval op dezelfde golflengte.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marijke Dillen tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over preventie tegen osteoporose

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Jans tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het gevoerde preventiebeleid ten aanzien van osteoporose

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Mevrouw de minister, vorige week donderdag was de Dag van de Osteoporose, georganiseerd door de Wereldgezondheidsorganisatie. Dit jaar was het vooral de bedoeling om de bevolking aan te sporen tot meer beweging. Vanaf de leeftijd van 45 jaar doet zich een wijziging voor in het evenwicht tussen opbouw en afbraak van botmassa.

De botten worden brozer waardoor osteoporose kan ontstaan.

Uit onderzoek is gebleken dat één op vier Vlamingen een verhoogd risico loopt op botontkalking. De ziekte treft één op vier vrouwen boven 65 jaar, maar ook één op vijf mannen wordt door de aandoening geraakt. De meeste Vlamingen zijn zich daar helaas niet van bewust. Misschien klinkt de aandoening niet ernstig, maar de gevolgen kunnen erg ingrijpend zijn. Er zijn talrijke oorzaken, zoals ongezonde voeding, overmatig alcoholgebruik, te veel koffie drinken, roken, onvoldoende vitamines en calcium, medicatie zoals cortisone, langdurige bedlegerigheid en erfelijke factoren. Zoals gezegd, kunnen de gevolgen ernstig zijn.

De ziekte is verantwoordelijk voor meer dan 12.000 heupfracturen per jaar. Daarnaast zijn er andere fysieke problemen, zoals het krommen van de rug, de achteruitgang van de algemene fysieke conditie en langdurige pijn. Er is ook een economische weerslag. Als mensen op jongere leeftijd – daarmee bedoel ik vóór de pensioengerechtigde leeftijd – geconfronteerd worden met osteoporose, zal het heel moeilijk zijn om nog erg actief te blijven op de arbeidsmarkt. Specialisten waarschuwen er ook voor dat het aantal osteoporosepatiënten de komende decennia aanzienlijk zal toenemen als gevolg van de vergrijzing.

Nochtans is preventie mogelijk. Preventie op iets jongere leeftijd kan bestaan uit onder meer gezonde voeding met voldoende calcium en vitamine B, en voldoende lichaamsbeweging. Een degelijk preventiebeleid is daarom belangrijk. De ziekte kan worden opgespoord via botdensitometrie: een eenvoudig onderzoek dat een radioloog uitvoert. Specialisten pleiten ervoor om dit preventief onderzoek sowieso te laten uitvoeren bij bepaalde leeftijdscategorieën. Zeker bij vrouwen is een driejaarlijkse controle aangewezen. Voor personen uit een familie waar deze aandoening frequent voorkomt, zijn dergelijke botmetingen bijzonder nuttig. Deze metingen zijn efficiënt met betrekking tot de gezondheidswinst.

Tijdens de vorige legislatuur is dit dossier uitvoerig aan bod gekomen in deze commissie omdat de federale minister besliste om als besparingsmaatregel de terugbetaling te schrappen. In medische kringen werd deze beslissing bijzonder betreurd. Ook de terugbetaling van enkele doeltreffende geneesmiddelen werd sterk teruggeschroefd. Uw voorganger en deze commissie hebben deze maatregelen sterk betreurd.

Mevrouw de minister, preventie is erg belangrijk en u draagt daar een grote verantwoordelijkheid in. Uw voorganger heeft ondanks haar afkeuring voor de besparingen geen initiatieven genomen. Nochtans is een samenhangend preventiebeleid zowel op primair als op secundair vlak noodzakelijk. Het secundaire vlak is een federale bevoegdheid, maar ook uw taak is erg belangrijk.

Vlaanderen neemt algemene gezondheidsmaatregelen, zoals het promoten van een gezonde levensstijl met aandacht voor gezonde voeding en voldoende lichaamsbeweging. Hierbij wordt echter te weinig aandacht besteed aan het verband met osteoporose. Primaire preventie specifiek gericht op osteoporose is nochtans bijzonder belangrijk. Welke initiatieven hebt u reeds uitgewerkt om in Vlaanderen een echt preventiebeleid te voeren, zoals door specialisten wordt gevraagd?

Een sensibiliseringscampagne is ook ontzettend belangrijk omdat de mensen zich onvoldoende bewust zijn van de gevaren van deze aandoening. Welke initiatieven hebt u hiervoor reeds genomen?

In het verleden vonden we in de wachtkamers bij radiologen informatiefolders over osteoporose. Ik heb navraag gedaan en in het afgelopen jaar zijn die overal verdwenen. Het waren interessante folders die de bevolking waarschuwden en erop wezen dat preventief onderzoek belangrijk kan zijn.

De ziekteverzekering heeft in 1997 bij wijze van besparing de terugbetaling van botdensitometrie geschrapt. Hebt u er inmiddels bij de federale minister van Volksgezondheid op aangedrongen om de terugbetaling opnieuw in te voeren? Ik wil niet de indruk wekken dat de overheid alles moet betalen, maar een kleine tegemoetkoming mag er toch wel zijn. Is daar overleg over geweest? Zo ja, wat zijn de resultaten? Zo nee, gaat u dan nieuwe onderhandelingen plannen?

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Vera Jans: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Dillen heeft haar vraag uitvoerig toegelicht. De aandoening lijkt me voldoende gesitueerd. Ook de link met de vergrijzing werd al aangehaald. Niet alleen voedingsadviezen en lichaamsbeweging zijn uitermate zinvol als preventieve maatregelen, maar ook valpreventie. Daar bestaan veel initiatieven voor, en ze leveren goede resultaten.

Mevrouw Dillen heeft de landelijke cijfers van de heupbreuken genoemd. Er zijn 12.000 tot 13.000 heupbreuken per jaar. De kosten worden geraamd op 15.000 tot 16.000 euro, terwijl het onderzoek naar osteoporose, de botdensitometrie, 40 euro kost en niet meer opgenomen is in het RIZIV sinds 1997.

Welk preventiebeleid voert de Vlaamse Gemeenschap momenteel? Wie zijn de betrokken partners? Is er sprake van een gecoördineerd preventiebeleid?

Werd de herinvoering van de terugbetaling van het preventieve botonderzoek al besproken op een interministeriële conferentie? Zo ja, wat is de stand van zaken? Zo nee, vindt u dat zinvol?

Ik wil niet de zoveelste screening aanvragen. We moeten de onderzoeken beperken tot de gekende risicogroepen. Vrouwen vanaf de leeftijd van 50 of 55 jaar – afhankelijk van de bron – staan bovenaan als risicogroep. Het is belangrijk dat we de nodige trechters inschakelen om niet iedereen zo'n botdensitometrie te laten ondergaan bij de radioloog. Zo zijn er initiatieven genomen door huisartsenkringen en door gemeentes en OCMW's waarbij men gebruik maakt van meetinstrumenten ter beschikking gesteld door de farmaceutische industrie. Met de resultaten daarvan kan men de risicogroep doorverwijzen naar de radioloog.

In mijn gemeente heeft dit onderzoek enkele jaren geleden plaatsgevonden. Alle vrouwen boven 55 jaar ontvingen een brief. Maar liefst de helft is daarop ingegaan. Er werd een eenvoudige test afgenomen door een verpleegkundige op verschillende locaties in de gemeente. Op basis daarvan werd een beperkt deel van de echte risicogroep doorgestuurd. Ik wil die nuance aanbrengen omdat een algemene screening vaak te snel gebeurt.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Vorige week woonde ik een uiteenzetting bij over dit probleem. Blijkbaar bestaat er een heupbroek met vaste schelpen die al dan niet uitneembaar zijn. Dat zou een enorme beveiliging zijn voor mensen uit de risicogroep. De broek zou veel minder breuken door een val veroorzaken. In het Engels wordt dat 'safe hip' genoemd.

Er is ook een aanvraag ingediend bij het RIZIV voor terugbetaling, maar het RIZIV wil daar niet op ingaan. Er is 1 mutualiteit die op eigen initiatief 40

percent van die kosten terugbetaalt, omdat ze zich bewust is van de grote impact op mensen uit de risicogroep. Wellicht is het goed om dit aan te kaarten op de interministeriële conferentie.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Osteoporose is inderdaad niet te onderschatten, niet qua leed en niet qua kosten. In Vlaanderen voeren we geen specifieke campagnes. We kiezen voor een totale aanpak via het promoten van gezonde voeding, lichaamsbeweging, anti-rook en -alcohol. Iedereen weet wat we daarvoor doen en ik zal dat hier niet herhalen.

Naast een algemene gezondheidsbevordering kiezen we ook voor een specifieke benadering, die is toegespitst op het voorkomen van het vallen van oudere mensen. Voor mensen met osteoporose is dit uiteraard nog belangrijker dan voor anderen.

Het VIG is bezig met een project over primaire valpreventie, dat alle mensen, maar in het bijzonder de 55-plussers sensibiliseert over de problemen bij het vallen. Een belangrijk onderdeel is de promotie van lichaamsbeweging. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt immers dat lichaamsbeweging een gecombineerd preventief effect heeft op het vallen en op osteoporose. Daarom is de beweging voor ons een belangrijke gezondheidsdoelstelling.

We besteden ook aandacht aan de secundaire preventie. Daarin worden de ouderen gescreend op het valrisico. Als dat risico aanwezig is, is er een verdere screening op andere risicofactoren. Dan komt de oudere terecht in een multifactorieel interventieprogramma, dat kan gaan van omgevingsaanpassingen tot kinesitherapeutische behandelingen of zelfs medicatie.

Met de KUL zijn we begonnen aan een afstemming en vertaling van dit screenings- en interventieprogramma. Dat project is begin oktober van start gegaan. De resultaten zullen gekend zijn in het najaar van 2006. Dan zullen we nagaan hoe we tot meer eenvormigheid in de screenings- en interventieprogramma's kunnen komen.

De Vlaamse Gemeenschap voert vandaag dus geen specifieke sensibiliseringscampagne over osteoporose, maar wel over de valrisico's. Dit jaar willen we opnieuw campagne voeren voor de algemene gezondheidsbevordering en de secundaire valpreventie.

De terugbetaling van de medische kosten van geneesmiddelen en technische onderzoeken is een federale bevoegdheid. Ik kan dat dan ook niet aan bod brengen op een interministeriële conferentie.

Inzake het vroeg opsporen van osteoporose is het vandaag wetenschappelijk niet vanzelfsprekend om een screeningsprogramma bij de brede bevolking te starten. Op een aantal plaatsen zijn er wel kleinschalige onderzoeken gestart. Het is nog te vroeg om daar al conclusies uit te trekken. Als daaruit zou blijken dat er wel screening mogelijk is bij bepaalde doelgroepen, dan kunnen we nagaan welke adviezen we formuleren voor de federale overheid inzake terugbetaling.

Dat kan enkel als er voldoende bewijsmateriaal is en als het voldoet aan de internationale criteria. De kostenefficiëntie, de gezondheidswinst, enzovoort, moeten dan ook mee in rekening worden gebracht. Zowel Vlaanderen als de wetenschappelijke expertencommissie volgen dit verder op.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Ik ben blij dat u een stap verder gaat dan uw voorganger. U besteedt aandacht aan valpreventie. Ik hou geen pleidooi voor een algemene screening van de brede bevolking. Ik vraag toch om bijvoorbeeld een folder te verspreiden om de bevolking te wijzen op de mogelijke gevolgen. In de vorige legislatuur werd zo'n overzichtelijke folder verspreid. De mensen konden daaruit afleiden of ze tot een risicogroep behoren. Dan kunnen ze zelf het initiatief nemen voor verder onderzoek.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Mevrouw de minister, hebt u gehoord van het middel dat ik ter sprake heb gebracht en wilt u het aankarten op de interministeriële conferentie? In de rusthuizen, waar veel bejaarden aanwezig zijn en waar het risico op vallen groot is, kan het misschien wel worden gepromoot. Ik was in elk geval overtuigd dat het een goed hulpmiddel kan zijn. Ik zal u de documenten bezorgen.

Minister Inge Vervotte: Ik ken dat middel niet en kan het ook niet ter sprake brengen op de interministeriële conferentie omdat het een federale bevoegdheid is.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de gehoorschade bij de jeugd

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, volgens professor Van de Heyning van het Antwerps Universitair Ziekenhuis wordt gehoorschade, vooral bij jongeren, een steeds nijpender probleem. Bij twintigers zou volgens recente cijfers al een kwart gehoorverlies oplopen. Dat komt vooral door de huidige muziekcultuur: hoofd- en oortelefoons, MP3-spelers, fuiven en popconcerten.

Gehoorschade is onherstelbaar en de gevolgen zijn verstrekkend. Wie jong al last heeft, zal later misschien 10 jaar eerder een hoorapparaat nodig hebben. Gehoorverlies verloopt heel geleidelijk. De alarmsignalen, zoals een fluittoon, nemen af naargelang men minder goed hoort. In vele gevallen wordt de muziek dan juist harder gezet, met nog meer schade tot gevolg.

Professor Vinck, hoogleraar audiologie aan de Universiteit Gent, waarschuwt voor lawaaidoofheid. Een miljoen Belgen loopt door het werk een hoog risico op erge gehoorschade. Momenteel is lawaaidoofheid de meest voorkomende beroepsziekte. Jammer genoeg wordt het steeds erger.

Ook de sociale kosten van gehoorschade zijn enorm. Het fonds voor beroepsziekten keerde in 2003 ongeveer 16 miljoen euro uit voor gekende gevallen van gehoorschade. Lawaai is in het algemeen, en zeker op de werkvloer, een toenemend en vaak onderschat probleem. Geluidshinder veroorzaakt op de lange duur niet alleen gehoorverlies, maar heeft ook op andere vlakken gevolgen. Zo is er een verhoogd risico op arbeidsongevallen. Zwangere vrouwen hebben een kans op schade aan de foetus. Geluidsstress zou ook een invloed hebben op hart- en vaatziekten, op verhoogde bloeddruk, enzovoort.

Een Amerikaanse studie heeft uitgewezen dat wie solliciteert, maar liefst 3 keer minder kans maakt op een job als hij of zij gehoorschade heeft. Niet alleen in fabrieken rijzen problemen. Ook in callcenters, waar mensen permanent een hoofdtelefoon opzetten, kan het geluidsniveau schade veroorzaken. Ook werkne-

mers in de bouw, textiel, horeca en dienstverlening, lopen een verhoogd risico. Steeds meer mensen worden daardoor meer gehandicapt, zodat ze tegen de tijd dat ze met pensioen gaan, geen normaal telefoongesprek meer kunnen voeren. Gehoorbescherming biedt niet altijd afdoende bescherming.

De effectieve werking van gehoorbeschermers zou in de praktijk veel lager zijn dan wordt aangenomen. Professor Vinck pleit voor strengere normen, degelijker gehoorbescherming en verplichte tests in de risicosectoren. Er bestaan nieuwe technieken, die het mogelijk maken de kans op gehoorschade op het werk tot bijna nul te herleiden.

De Europese week over lawaai, van maandag 24 tot vrijdag 28 oktober, wil de aandacht vestigen op de verstrenging van de geluidsnormen op het werk. De geluidslimiet wordt in de lidstaten in februari 2006 op 87 decibel vastgelegd. Dat betekent een vermindering met 3 decibel in vergelijking met de maximumblootstelling van 90 decibel die in 1986 als uiterste grenswaarde werd vastgelegd. De vermindering van 90 naar 87 decibel komt overeen met ongeveer een halvering van de tolerantiegrens.

Het is deze week de bedoeling er de jeugd bewust van te maken dat zij verstandig moet omgaan met blootstelling aan lawaai. Mevrouw de minister, bent u op de hoogte van deze problematiek? Hebt u al overleg gepleegd met de minister van Onderwijs om het probleem van lawaaihinder in scholen te onderzoeken en aan te pakken en met uw federale collega van Werk om voldoende beschermingsmaatregelen op de werkvloer vast te leggen? Er moet een gerichte campagne komen, zeker ten aanzien van de jeugd, die wijst op de gevaren van te luide muziek. Welke initiatieven zult u nemen?

De heer Felix Strackx: Mevrouw de minister, ik ben blij dat iemand uit een andere commissie hierover een vraag stelt, want naar ons luistert u blijkbaar toch niet. Een jaar geleden, op dinsdag 26 oktober van vorig jaar heb ik u immers ongeveer dezelfde vraag gesteld. Ik had het toen meer over de bioscopen. Tijdens het spelen van kinderfilms worden geluidsdrukken van 130 decibel opgetekend, dat betekent een geluidsdruk van 16 maal het geluid van 90 decibel. Dat werd toen geminimaliseerd met verwijzingen naar professor Paul Van de Heyning die toen zei dat er geen groot probleem was. Hij was het niet eens met de uitgangspunten van het artikel en met mijn vraag.

Intussen is hij blijkbaar tot inkeer genomen en beseft hij dat er wel een groot probleem is. Toen zei hij nog dat bij blootstelling aan acuut lawaai een tijdelijke gehoorsdaling optreedt die 24 tot 48 uur kan duren. Nadien zou het gehoor volledig recupereren.

Ik heb toen gevloekt. Amper vier dagen later, op 30 oktober, stond er een artikel in de krant van professor Bart Vinck: 'Gehoorschade bij de jeugd wordt een kolossaal probleem, maar niemand heeft er oren naar.' De titel luidde: 'Professor Bart Vinck predikt in de woestijn.' Hij had het over gehoorschade die leidt tot sociaal isolement en leerachterstand. Hij zei toen het volgende: 'Er zijn nu nieuwe technieken om vroegtijdig gehoorschade vast te stellen, maar men bedient zich nog steeds van ontoereikende technieken.' Hij pleitte voor een verlaging van de norm die in ons land 85 decibel bedraagt, terwijl Europa 75 decibel aanhoudt.

Mevrouw de minister, ik wijs ook op een element van uw antwoord van een jaar geleden. U zei toen het volgende: 'Volgens de norm mag de werknemer per dag maximaal aan 150 impulsen van 130 decibel worden blootgesteld.' Dat is een enorm geluid. Professor Vinck had het over een verlaging van 85 naar 75 decibel. Dat is een zeer laag geluid.

U antwoordde me toen het volgende. 'Opdat in alle CLB's deze gehoorscreening op dezelfde wijze zou worden uitgevoerd en geregistreerd, heb ik de opdracht gegeven aan de Vlaamse Wetenschappelijke Vereniging voor Jeugdgezondheidszorg om een onderzoeksprotocol op te stellen dat duidelijk maakt welke gehooronderzoeken moeten worden uitgevoerd en bij welke doelgroep. Als deze standaard inzake gehoor wordt aangenomen, kan hij worden geïmplementeerd in alle CLB's.'

Hoever staat het daarmee? Hebt u de resultaten van dit onderzoek? Is het protocol al in werking?

Mevrouw Vera Jans: Deze problematiek is inderdaad al eerder in deze commissie aan bod gekomen. Ik ga ervan uit dat de minister wel oren heeft naar onze vragen en opmerkingen. Ik verwijs naar vorige uiteenzettingen en in het bijzonder naar de stand van zaken van het jeugdgezondheidsprotocol. Mijn vraag is waar het kan worden toegepast.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Eerst wil ik duidelijk stellen dat het niet klopt dat ik niet zou luisteren. Ik herin-

ner mij een vraag over popconcerten en festivals. Dat is een groot verschil. Ik heb daarover nog contact opgenomen met minister Peeters die deze problematiek mee opvolgt.

Luisteren naar luide muziek is de voorbije decennia inderdaad aanzienlijk toegenomen. Geluidsoverlast op popconcerten en in discotheken is de jongste jaren door een striktere toepassing van en controle op de wetgeving verminderd.

Wat nu aan bod komt, is de draagbare luisterapparatuur. Het wordt steeds gemakkelijker gemaakt om ernaar te luisteren, want deze toestellen zijn nog zo groot als een pen. Daardoor maken steeds meer mensen ervan gebruik. De techniek maakt het ook alsmear meer mogelijk om het geluid hoger in te stellen. Belangrijke aspecten hierbij zijn de gebruikstijd en de geluidsniveaus. De hinder is afhankelijk van de geluidsfrequentie enerzijds en de hoogte van de signalen anderzijds. Dat heb ik vorig jaar ook al gesteld.

Vandaag is bekend dat 15 percent van onze jongeren een blijvend gehoorverlies hebben van 2 tot 3 decibel door blootstelling aan hoge geluidsniveaus tijdens het bijwonen van concerten en bij bezoek aan discotheken. Verder heeft 5 percent een gehoorverlies van 10 tot 15 decibel door het gebruik van koptelefoons. Ik voeg eraan toe dat dit schattingen zijn. Er bestaan geen harde cijfers over, het zijn hypothesen op basis van extrapolaties.

In alle CLB's wordt het gehoor van alle kleuters in het tweede jaar kleuteronderwijs, van alle leerlingen in het vijfde jaar lager onderwijs en van het derde jaar secundair onderwijs onderzocht in het kader van de leeftijds specifieke algemene consulten. Op verschillende leeftijden wordt het gehoor dus getest. Wij hebben toen gesteld dat het belangrijk is de gehoorscreening op eenzelfde wijze uit te voeren en te registreren.

Ik heb inderdaad de opdracht gegeven aan de Vlaamse Wetenschappelijke Vereniging voor Jeugdgezondheidszorg om een onderzoeksprotocol op te stellen. De bedoeling daarvan is dat de zaak op wetenschappelijke evidentie gestoeld is en dat duidelijk wordt welke gehoorsonderzoeken op welke wijze moeten worden uitgevoerd en bij welke doelgroep. De opmaak van het onderzoeksprotocol wordt geleid door professor Hoppenbrouwers van de KUL, in samenwerking met professor Van de Heyning. Het onderzoek zal ten vroegste midden 2006 afgerond zijn. Zodra de administratie een stan-

daard voor gehoor bezit, kan die worden geïmplementeerd door alle CLB's.

Op basis van de registratie van deze gehoorscreening zullen er betrouwbare gegevens beschikbaar zijn over het gehoor van Vlaamse kinderen en jongeren. Belangrijk is dat we de gegevens ook zullen kunnen relateren, bijvoorbeeld aan de levensstijl van de leerlingen, aan het gebruik van hoofd- en oortelefoons en aan het bijwonen van fuiven en concerten. We zullen dus de nodige beleidsaanbevelingen kunnen doen.

De risicoanalyse waaronder geluidshinder ressorteert en de risicobeheersing behoren tot de bevoegdheid van een bevoegde interne of externe dienst Preventie en Bescherming op het Werk. Alle personeelsleden van de scholen zijn onderworpen aan deze diensten. De onderwijsinstelling is belast met de uitvoering van de risicoanalyse voor de leerlingen en met de preventiemaatregelen die van toepassing zijn in de onderwijsinstelling zelf. In het licht van de preventieve jeugdgezondheidszorg, in hoofdzaak uitgevoerd door de CLB's, wordt overleg gepleegd met de minister van Onderwijs.

We hebben gesteld dat het belangrijker is een duurzaam beleid te voeren dan om een campagne op te starten. We hebben daarom vooral gewerkt aan de setting van gehoor en aan de uniforme toepassing. Op die manier kunnen we beschikken over registers en wetenschappelijke gegevens en kunnen we de registers aan elkaar koppelen. We kunnen zeker zijn dat iedereen op dezelfde manier zal worden gescreend en kansen zal krijgen. Werken met eenmalige campagnes heeft weinig invloed op het gedrag van jongeren indien ze niet ingebed zijn in een breder structureel geheel.

We hebben dus al stappen gezet. We zijn niet doof voor de thematiek inzake gehoor en gehoorschade. We zijn van mening dat een wetenschappelijke onderbouw noodzakelijk is, en daarom hebben we aan de beide professoren de opdracht gegeven om een algemene, gerichte en onderbouwde screening te ontwikkelen voor verschillende leeftijden en doelgroepen. Die kan in heel Vlaanderen worden uitgevoerd door de CLB's.

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mijnheer de minister, ik dank u uiteraard voor uw antwoord. Ik hoop werkelijk dat u tijdig de nodige maatregelen zult nemen om

de werknemers, maar zeker ook de jeugd te wijzen op de gevaren die verbonden zijn aan gehoorschade. Uiteraard hoop ik ook dat alle nieuwe technieken en elke aangepaste gehoorbescherming worden aangewend om gehoorschade te voorkomen.

De heer Luc Martens: Mevrouw de minister, eens te meer wordt gekeken naar het onderwijs. Altijd weer wordt verwacht dat het onderwijs de problemen oplost. Bij relatieproblemen moet het onderwijs instaan voor het aanleren van relatiebekwaamheid. Als we te dik worden, moet het onderwijs ervoor zorgen dat iets wordt gedaan aan de eetgewoonten. Het onderwijs is de meid van alle werk. Alles wat fout loopt in de samenleving, moet blijkbaar worden rechtgezet via het onderwijs. Als de leerlingen daarnaast nog wat Nederlands en Engels leren, is dat mooi meegenomen.

De problemen moeten op de juiste plaats worden aangepakt. In de strijd tegen dit probleem, zou ik u willen aanmoedigen om de jongeren te zoeken in de milieus waar ze graag met geluid bezig zijn. U kunt vooral iets ondernemen via peer groups of verenigingen waar geluid uitdrukkelijk aanwezig is. Organisatoren, bijvoorbeeld van festivals, hebben veel gezag. Als onze collega's Schueremans en Mahassine zich hiervoor engageren, dan kan dat zeker een effect hebben. Ik denk ook aan organisaties als Jeugd en Muziek. Die bereiken veel jongeren en hebben een gezag dat veel groter is dan dat van het onderwijs. Als de leerkrachten over dit onderwerp beginnen, dan wordt dat ervaren als weeral gezaagd over nog maar eens een maatschappelijke kwaal. Dat is voldoende om juist geen effect te hebben.

Het onderwijs is hier dus geen goede partner meer voor. Het is overmatig bevraagd, en bevraagt zelf overmatig de jongeren. We moeten hen dus benaderen in de milieus waarin die lawaaicultuur als evident wordt beschouwd. Zulke partners kunnen misschien een tegenbeweging op gang brengen.

Minister Inge Vervotte: Er is een groot verschil tussen screening en sensibilisatie. Dat neemt evenwel niet weg dat uw pleidooi om niet alles op het onderwijs af te wentelen, terecht is. Ook andere actoren moeten hun verantwoordelijkheid nemen en kunnen misschien meer invloed hebben.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Elke Roex tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de verdeling van de bijkomende uren gezinszorg

De voorzitter: Mevrouw Roex heeft het woord.

Mevrouw Elke Roex: Mijn vraag gaat over de verdeling van de bijkomende uren gezinszorg. We weten dat thuiszorg heel belangrijk is. De verdeling van de uren gebeurt op basis van een programmatie, die gemaakt wordt met demografische gegevens. Bij die programmatie wordt rekening gehouden met de vergrijzing van de bevolking per provincie. Op die manier wordt getracht de behoefte aan thuiszorg weer te geven. Bij de diensten voor gezinszorg wordt dat uitgedrukt in het aantal subsidieerbare uren gezinszorg.

In het besluit van de Vlaamse Regering is een groei-pad van 4 procent opgenomen. Dat werd enkel in het jaar 2004 gerealiseerd. Voor 2005 is er ruimte voor een uitbreiding van het huidige urencontingent met 2,31 procent. Voor 2006 staat er in de meerjarenbegroting een uitbreiding met 2,5 procent. Daarnaast werd er ook in het VIA voorzien in een uitbreiding van 0,8 procent voor 2006. In het totaal is er voor 2006 dus 3,3 procent, althans indien de 0,8 procent waarin het VIA voorziet, niet is inbegrepen in de meerjarenbegroting.

We kunnen in de huidige situatie een aantal vaststellingen doen. De globale invullingsgraad van de programmatie bedraagt op dit moment 84 procent. Dit verklaart het groei-pad van 4 procent. Drie provincies, namelijk Limburg, West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen, hebben een invullingsgraad die hoger is dan het gemiddelde van de programmatie voor heel Vlaanderen. Twee provincies – of regio's –, Vlaams-Brabant en Brussel-Hoofdstad, hebben een invullingsgraad die significant lager ligt dan de algemene invullingsgraad en dan die in andere provincies. Ik heb het dan louter over de programmatie, los van de vraag hoeveel uren er nog worden gepresteerd. Dat is een bijkomend criterium.

Om het historisch gegroeid verschil tussen de provincies weg te werken, is er in sommige provincies dus een forse inhaalbeweging nodig. Bij de toekenning van de extra uren aan de diensten voor gezinszorg willen we een optimale regionale verdeling nastreven, zodat de geografische toegankelijkheid van het aanbod geoptimaliseerd wordt.

Mevrouw de minister, in uw antwoord op eerdere vragen van mij, hebt u gezegd dat de algemene principes voor de toekenning van de bijkomende uren onder andere zijn: de voorrang aan provincies en gemeenten waar de invulling van de programmatiernorm laag is en een effectieve realisatiegraad van minstens 90 percent van het aantal toegekende uren. Dit zijn correcte principes, maar daarnaast pleiten we ook voor een verfijning van de programmatiernorm, enerzijds qua regioafbakening, en anderzijds qua parameters. Zo stellen we bijvoorbeeld in de provincie West-Vlaanderen grote verschillen vast tussen de kuststreek, waar veel ouderen wonen, en de andere West-Vlaamse gemeenten. Het lijkt daarom logisch om de gemeenten te groeperen volgens de concentratiegraad van ouderen, volgens de aanwezige 'grijze druk' dus.

Op basis van een pragmatische studie zou men een aantal gekende en meetbare parameters moeten samenbrengen die een beter beeld geven van het zorgbehoefteprofiel van een zorgregio. Men zou dus met meer dan de louter demografische criteria rekening houden die vandaag worden gehanteerd. Men zou verder ook de programmatie kunnen verfijnen door rekening te houden met de aanwezigheid van residentiële voorzieningen.

Tot slot meen ik dat de inhaalbeweging voor Brussel en Vlaams-Brabant zonder begeleidende maatregelen niet mogelijk zal zijn. Het is voor de diensten heel moeilijk om in Brussel verzorgenden te rekruteren. Er zijn dus acties nodig om de rekrutering van geschikt personeel te stimuleren. Ik denk dan bijvoorbeeld aan een promotieactie ten bate van de opleiding verzorgenden in de polyvalente opleidingscentra en het beroepsonderwijs in zorgregio's met een belangrijke achterstand. Dat zijn toevallig ook de twee regio's waar de werkloosheid erg hoog is. Zo'n actie kan dus tegelijkertijd ook de tewerkstelling in Brussel-Hoofdstad en Vlaams-Brabant bevorderen.

Mevrouw de minister, klopt het dat de totale geplande uitbreiding voor 2006 3,3 percent bedraagt, of anders gesteld: komen de geplande bijkomende uren van het VIA-akkoord bovenop de geplande bijkomende uren van de meerjarenbegroting? Bent u het met mij eens dat de programmatiernormen aan verfijning toe zijn? Welke stappen zijn reeds ondernomen om zo'n verfijning te realiseren? Wat is de stand van zaken van de geplande inhaalbeweging in de provincies die zeer laag scoren inzake de realisatie van de programmatiernorm? Welke begeleidende acties wilt

u in dat verband ondernemen? Hebt u daarover al overlegd met de minister van Werk?

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Vera Jans: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, ik heb twee opmerkingen. De eerste betreft het groeipad waarover mevrouw Roex het ook heeft gehad. Eerlijkheidshalve moet worden gemeld dat er in 2000 een stijging van 4 percent is gerealiseerd, maar van 2001 tot 2004 ging het over een stijging met slechts iets meer dan 1 percent. Sinds dit jaar is een stijging met 2,37 percent waarneembaar.

De tweede opmerking betreft de verwijzing naar het feit dat de programmatiernormen of de invullingsgraden hoger zijn dan het Vlaamse gemiddelde. Ik trek de cijfers niet in twijfel. Toch is het belangrijk dat men de thuiszorg in zijn context analyseert. Limburg heeft inderdaad een invullingsgraad van 86,76 percent. We stellen echter wel vast dat daar elf 65-plussers professionele hulp krijgen: acht thuis en drie in een rusthuis. Het Vlaamse gemiddelde bedraagt echter zes thuis en vijf in een rusthuis. De programmatiernormen van de rusthuizen spelen daarin ook een rol. Ik hoop alleszins dat ook rekening wordt gehouden met de demografische evolutie. Bij verfijning moet ook worden onderzocht waar sprake is van een te grote invullingsgraad, of beter gezegd; van een invullingsgraad die meer dan het gemiddelde bedraagt. In elk geval is thuiszorg een goede zaak. Thuiszorg is ook noodzakelijk, en moet verder worden gestimuleerd.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, in het VIA-akkoord zijn maatregelen ter uitbreiding van het urencontingent voor Gezinszorg ten belope van 0,8 percent opgenomen. De meerjarenbegroting is nadien uitgewerkt. In het verlengde van de discussie over die begroting is beslist om dat cijfer op te trekken tot 2,5 percent. Wat de Gezinszorg betreft, zullen we in 2006 het criterium van de demografische evolutie verrekenen. Dat criterium zal overigens ook van toepassing zijn voor het gehandicaptenbeleid, de kinderopvang, enzovoorts. Alles vormt een geheel, en dat komt in de meerjarenbegroting allemaal samen.

De vraag om de criteria voor de programmatie nader te onderzoeken is terecht. Er zijn meerdere parame-

ters mogelijk om de vraag naar Gezinszorg te meten. Ik heb de administratie opgedragen om de bestaande programmatie van de Gezinszorg en ook die van de dagverzorgingscentra en de Centra voor Kortverblijf te evalueren. Die opdracht past in de voorbereiding van de aanpassing van het Thuiszorgdecreet. We willen eerst dat decreet aanpassen, om in een latere fase het Woonzorgdecreet onder handen te nemen. Ik wil komen tot een verfijning van de programmatie waarbij niet alleen de demografische evolutie in rekening wordt gebracht.

Wat is de stand van zaken van de inhaalbeweging in provincies die zeer laag scoren? Er is overlegd met de Vlaamse Vereniging van Diensten voor Gezinszorg. Dit jaar is voor het eerst een realisatienorm per provincie vastgelegd. Die zal gelden als richtlijn en als toetssteen voor de aanwending van de bijkomende uren. Zo krijgen we een dubbel effect. Bij de verdeling van de uren voor gezinszorg wordt al rekening gehouden met de invulling van de programmatie per provincie. Bovendien wordt er zo op toegezien dat de extra uren voor gezinshulp worden aangewend ten bate van de provincies met de laagste invullingsgraad.

Deze norm is nieuw voor de privé-diensten waarvan het werkgebied zich over meerdere gemeenten of provincies uitstrekt. De uren die naar de diensten gaan, moeten worden verdeeld over de provincies zelf. Met de diensten is afgesproken dat ze begin 2006 de nodige gegevens bezorgen die moeten toestaan om het gebruik van de extra uren voor 2005 te evalueren. In een brief heb ik uiteengezet welke verwachtingen ik heb en hoe de evaluatieprocedure eruitziet. Ik heb daarin gemeld dat ik overweeg de positieve resultaten te honoreren bij de toekenning van de extra uren voor gezinshulp voor 2006. Ik heb altijd gezegd dat positieve ontwikkelingen zullen worden aangewend als stimulans om het inzake uren in 2006 nog beter te doen.

Ik heb nog niet formeel overlegd met minister Vandenbroucke. Ik wil er wel op wijzen dat verzorgenden niet enkel afstuderen via het reguliere onderwijscircuit. Een groot deel van hen studeert af via de opleidingscentra voor polyvalente verzorgenden. Die mogen niet aan de aandacht ontsnappen. De belangrijkste signalen over een tekort aan gekwalificeerd personeel komen uit het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. In de loop van de komende maanden willen we overleggen, vooral over de gestelde opleidingsvoorwaarden voor verzorgenden of verzorgkundigen.

Over het beroep en het statuut van verzorgkundigen zijn nog discussies gaande. In het overleg zal ook de instroom van opgeleide verzorgenden in de arbeidsmarkt aan bod komen.

Ik vat samen. Het urencontingent is beperkt volgens de geografische evolutie. Bij de verdeling willen we ook met andere criteria rekening houden. De invulling per provincie is voor ons een belangrijk aandachtspunt. Het Thuiszorgdecreet zal worden aangepast. Dat zal wellicht in 2006 gebeuren. Nadien komt het Woonzorgdecreet aan de beurt.

De voorzitter: Mevrouw Roex heeft het woord.

Mevrouw Elke Roex: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, het verheugt me dat de minister de programmatie wil verfijnen. Volgens mij ontstaan er problemen bij analyse van de voorliggende cijfers. Iedereen wordt dan over dezelfde kam geschoren.

Ik kijk dan ook uit naar de begeleidende acties ten bate van de tewerkstelling. Mijn ervaring leert me dat dit in Brussel echt wel kansen biedt. Ik denk dan bijvoorbeeld aan de allochtonen die op die manier in een soort tweedekansonderwijs terecht kunnen komen. Ik wil daaraan meewerken, zodat we de twee doelstellingen kunnen realiseren.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: De komende jaren zal de vraag nog toenemen. Het is vast en zeker de moeite om daaraan te werken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
